

NĚKTERÉ POZNATKY Z ORGANISACE A ŘÍZENÍ ÚSEKOVÉ ROZHODČÍ SLUŽBY PŘI PROVÁDĚNÍ DVOUSTRANNÉHO CVIČENÍ S VOJSKY

Major Vladimír Polcar

Při řízení dvoustranných cvičení s vojsky stává se důležitou součástí řídicího aparátu úseková rozhodčí služba. Na jejím obsazení, vybavení materiálně technickými prostředky a hlavně pak na její přípravě závisí do značné míry splnění učebních cílů cvičení.

Chceme proto v tomto článku ukázat na některé otázky organizace a řízení cvičení se zaměřením na úsekovou rozhodčí službu.

Organisace úsekové rozhodčí služby

Při organizaci úsekové rozhodčí služby je třeba vycházet z rozlohy předpokládaného prostoru střetnutí. Předpokládá-li ředitelství cvičení střetnutí dvou divisí v prostoru, který zabírá plochu asi 10×10 km, je pak výhodné organisovat jen jeden úsek. Za tento úsek odpovídá úsekový rozhodčí, který má několik pomocníků. Počet pomocníků je třeba volit podle velikosti úseku tak, aby každý mohl ze svého stanoviště svěřený úsek ovládnout zrakem, v noci pak signály a v němž by mohla být v krátké době provedena nařízená opatření vyplývající z vývoje situace.

Možná kalkulace potřeby orgánů úsekové služby

1. Úsekový rozhodčí:

- 3 až 4 styční důstojníci určení pro styk s ŘC a cvičícími,
- 2 až 3 skupiny palebných rozhodčích po 10 mužích na nákladních autech,
- 1 štábní autobus,
- 2 až 3 osobní terénní vozidla,
- 1 vrtulník (nutný obzvláště při střetném boji).

2. Pomocník úsekového rozhodčího:

- celkem 5 až 6 pomocníků na 5 až 10 připravených stanovištích,
- na každém stanovišti skupina 10 palebných rozhodčích.

3. Pomocné orgány:

- imitátoři paleb, zátarasů všech druhů, atomových úderů, zamořených prostorů apod.

Je třeba, aby k vykonávání svých povinností byli všichni příslušníci úsekové rozhodčí služby viditelně označeni (páska na čepici), aby byli vybaveni terčí a signálními praporky k usměrňování palby a pohybu cvičících vojsk.

Stanoviště úsekového rozhodčího a jeho pomocníků musí být v terénu zřetelně označena a zajištěna i pro noc tak, aby se rozhodčí od cvičících vojsk mohli na ně rychle orientovat při vstupu do jejich úseku.

Organisace spojení úsekové rozhodčí služby

Spojení je třeba organisovat ze tří hledisek:

1. Spojení ředitelství cvičení s úsekovou rozhodčí službou.
2. Vnitřní spojení úsekového rozhodčího s jeho pomocníky a jednotlivými stanovišti.
3. Spojení úsekového rozhodčího se staršími rozhodčími cvičících stran.

Nejvýhodnějším spojením úsekového rozhodčího s řídicím cvičení je se osobní styk. To znamená, že je výhodné, aby řídicí cvičení se svými pomocníky zaujal před zahájením střetného boje své stanoviště v prostoru stanoviště úsekového rozhodčího, odkud má zabezpečeno spojení do celého prostoru střetnutí.

Úsekový rozhodčí musí mít se svými pomocníky spolehlivé jak linkové, tak i rádiové spojení. Linkové spojení je výhodné vést tak, aby nebylo přerušováno činností cvičících vojsk, hlavně bojovými vozidly. Musí být buď dokonale zakopáno nebo vedeno na podpórách. Pomocníky úsekového rozhodčího je výhodné propojit s jejich stanovišti malými rádiovými stanicemi a to ještě zabezpečit optickými signály.

Spojení úsekového rozhodčího se staršími rozhodčími může být zabezpečeno směrovými rádiovými stanicemi, při vstupu cvičících vojsk do prostoru střetnutí využívají pak starší rozhodčí stran spojení z jednotlivých stanovišť pomocníků úsekového rozhodčího.

Kromě takto organizovaného spojení mají orgány úsekové rozhodčí služby k dispozici dopravní prostředky (motocykly, osobní terénní vozidla). Je výhodné, aby úsekový rozhodčí měl k dispozici i vrtulník k rychlému přesunu do prostoru, kde je třeba řešit závažné situace, a mohl pak okamžitě dát řídícímu cvičení konkrétní návrhy k řízení činnosti cvičících vojsk.

Možné schéma spojení úsekové rozhodčí služby — viz přílohu.

Příprava orgánů úsekové rozhodčí služby

Vzhledem k povaze činnosti úsekové rozhodčí služby musí být i jejich příprava zaměřena poněkud odlišněji nežli příprava orgánů rozhodčí služby u cvičících štábů a vojsk.

Předně je třeba již při výběru důstojníků do těchto funkcí přihlížet k tomu, že musí být schopni v krátkém čase zhodnotit činnost jednotek, útvarů nebo svazku obou cvičících stran, dokonale znát jejich taktické možnosti a dávat návrhy řídícímu cvičení k dalšímu řízení činnosti cvičících.

Při dvoustranném divisním cvičení s vojsky je žádoucí, aby funkcí úsekového rozhodčího byl pověřen zkušený velitel divise, jeho pomocníky pak důstojníci operačního oddělení divise nebo velitelé pluků.

Vlastní příprava může být provedena ve dvou částech, a to na mapách a v terénu.

Podstatnou část přípravy je třeba vidět u úsekové rozhodčí služby hlavně v terénu. Při zpracovávání cvičení jsou sice již dány hrubé podklady pro rozmístění a činnost úsekové rozhodčí služby v terénu, ale to nestačí.

Příprava v terénu záleží hlavně v důkladném seznámení s daným prostorem, s jeho možnostmi komunikačními, s přirozenými překážkami a s ostatními okolnostmi, které mohou mít vliv na činnost cvičících vojsk.

Důležitým úkolem je provedení rekognoskace a výběr stanovišť, které by plně odpovídaly požadavkům na úsekovou rozhodčí službu při řízení cvičení.

Po splnění těchto úkolů rozebere úsekový rozhodčí se svými pomocníky předpokládaný průběh cvičení podle jednotlivých učebních úkolů. Při této rozeběře je třeba, aby současně sledoval činnost imitačních skupin a značkařů. Vzhledem k tomu, že předpokládaný prostor střetnutí může mít několik čar střetnutí, je výhodné, aby rozeběra byla prováděna podle předpokládaných variant k těmto čarám.

Činnost úsekové rozhodčí služby při řízení cvičení

Při pochodu a střetném boji nastává vlastní činnost úsekové rozhodčí služby až při vyjití vojsk do jejich úseků.

Uvedu konkrétní případ, který je taktéž na schématu 1. Oba cvičící svazky byly před zahájením boje v prostorech soustředění vzdálených od možného prostoru střetnutí asi 250 km.

Od okamžiku vyrazení vojsk z prostorů soustředění řídí a usměrňuje tento přesun ředitelství cvičení, které má spojení s rozhodčími u cvičících, jakož i se svými orgány na regulačních čarách.

Jakmile jednotky obou stran překročí poslední regulační čáry, opírá se řídící cvičení a jeho štáb o úsekovou rozhodčí službu.

Je třeba si uvědomit, že jednotky přijíždějí do prostoru střetnutí v proudech rychlostí 15 až 25 km, tam mění rychle směr i sestavu na základě krátkých rozkazů velitelů.

Situace, které se pak na základě rozhodnutí cvičících velitelů vyvinou, nelze předem předvídat nebo dokonce připravovat na jejich základě nějaká opatření.

To znamená, že se příslušníci úsekové rozhodčí služby musí rychle a iniciativně rozhodnout a návrh předložit hlavnímu řídícímu cvičení a ten pak na základě výsledků rozhodčí u stran a úsekového rozhodčího vydá nařízení k provádění dalších opatření.

Velitelé obou cvičících stran v době, kdy jsou na pochodu, činí svá rozhodnutí na základě zpráv, které získávají postupně od nadřízeného štábu a od svých průzkumných orgánů. To znamená, že ředitelství cvičení a rozhodčí služba musí v té době vytvářet situaci na frontě ve formě zpráv pro obě strany tak, aby velitelé měli dostatečné podklady pro svá rozhodnutí.

Od doby střetnutí průzkumných a předsunutých odřadů obou cvičících stran dává hlavní podklady řídícímu cvičení pro řízení cvičení úseková rozhodčí služba.

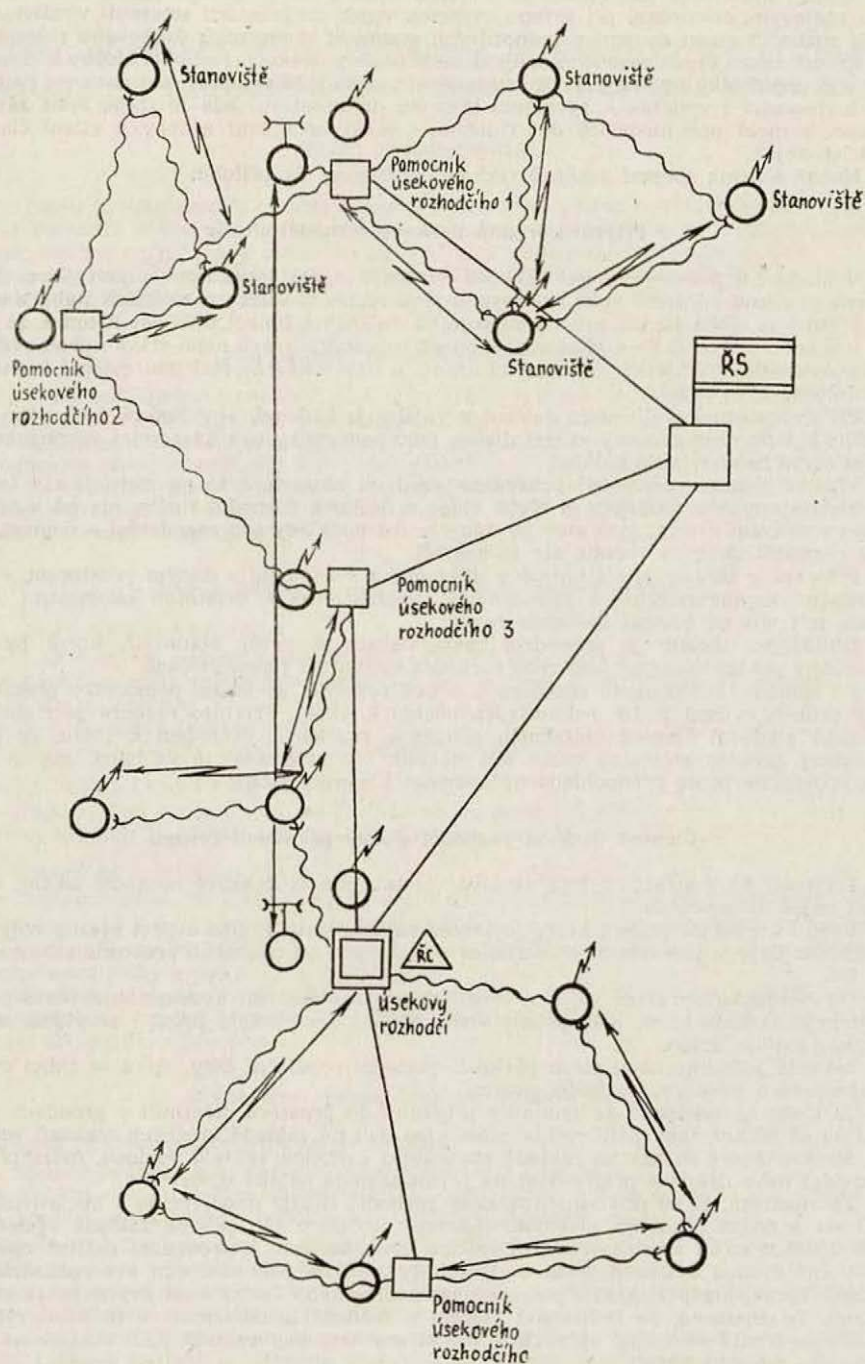

Schéma spojení úsekové rozhodčí služby při taktickém cvičení s vojsky

Zvlášť důležitým momentem je střetnutí předsunutých odřadů. Úsekový rozhodčí se svými pomocníky musí rychle zhodnotit situaci a dát návrh řídícímu, které straně přiznat úspěch. K realizování schváleného návrhu řídícím cvičení pak je použito imitačních skupin, jejichž činností se rozehrává další situace.

Velitelé cvičících stran na základě hlášení situace od velitelů předsunutých odřadů činí rozhodnutí pro zasazení hlavních sil do střetného boje. Tato rozhodnutí musí ihned hlásit řídícímu cvičení a ten po posouzení rozhodnutí obou velitelů stran a celkové situace na frontě vydá pokyny úsekovému rozhodčímu k rozehrávání další situace.

Tímto způsobem je pak zabezpečen rychlý a odpovídající průběh cvičení, aniž je činnost vojsk násilně zdržována nebo zkracována.

K tomu, aby tohoto cíle bylo dosaženo, je třeba, aby

- cvičící velitelé a štáby plnili své povinnosti k staršímu náčelníku a štábu v otázce včasného předkládání bojových hlášení;

- úseková rozhodčí služba rychle reagovala na vývoj situace a předložila řídícímu cvičení konkrétní návrh na řešení dalšího vývoje situace;

- úseková rozhodčí služba byla dobře dotována personálně i materiálně, hlavně pojítky a dopravními prostředky.

Je jisté, že v tomto krátkém příspěvku nebylo možno vyčerpat veškerou činnost úsekové rozhodčí služby a že v každém druhu bojové činnosti vojsk budou v úkolech úsekové rozhodčí služby určité odlišnosti. Tímto příspěvkem zamýšlíme vyvolat diskusi k této dosud opomíjené otázce z organizace a řízení dvoustranných cvičení s vojsky.